gemaks ei püa õppetada, ütlesid mõningad: „Ei oska keelt“ ehk „Ei olle aega.“ Teised räkisid jälle: „Mis meie õppetus Hottentotlastele ullataks, kes wanast pärritud kombest ei raasi lahkuda.“ Mitto andis koolmeistritele ja kirriko õppetajatele süüks, miks nemad rahwa mõistuse piresi laiemale ei püa ajjada, ja wie peatükkile kuendamat jure ei lissa, mis õppetaks: kudda inimene oma terwist peab warjama. Kõige rohkemine lõhna anti iggalt poolt waese Kalendriteggijale; mis ta mehhike seal laimu piddi kuulma, sedda ei olleks walge märra jõudnud ärra weddada, sest olleks Jaan Jurikson kõrb runale peaaego koorma sanud! — Seal ütteldi: „Teie tete ümmarguséd kriipsud ja wirud Kalendrisse, kuida rändawad-tähhed päikese ümber jooksewad ja annate muido — tühhi teab? — mis surisuggusi tarkuse õppetusi, et mõnel pä luggedes kui weski rattas ümber käib; agga, paikene! wadake ennemine ülle niina jalgade ette mahha: siis leiate lonkawat asja iggas kohhas, kus jures paljo kibbadamast kohhendamisi tarwis lähheks, kui taewa-tähtede seas.“

Wata, armas luggeja, kui sähherdust laimu iggalt poolt kõrwa kostab, — inimene ei olle pu-tük, waid üks soea werrega lodud lomoke — seal lähheb meel aigeks ja südda paisuma. Agga kui melepahhanduse tust möda lähheb, siis tulleb aeg, kus külmema werre ja seggamata silmaga luggu läbbi akkame katsuma. Nõnda teggin mina. Siin tahhan teile awalikult tunnistada, kudda asja leidsin ja mis targemate käest selle pärrast õppisin.

Tõssi on ja ei tohhi keddagi sedda walleks panna, et kõhhu-többi ikka enamist sest töuseb, kui inimese soe, iggitsew kehha äkkitselt külmaks angub. Inimesed, kes iggise kehhaga niiske ma peale puhkama eitsid, tundsid üllesärkades kõhhus näppistamist, ehk liikmed ollid rammad ja külma wärrin lippus peale. Teised kaebasid nimase pä ehk oksele pöritamise ülle, ja ütlesid sõgi-issu ärra lõppema. Mõningal olli ni kange külma rabbandus, kui olleks wana hal ehk külmtöbbi tullemas olnud; siis tulli pallaw ja kange jogi jänu; wimaks suur sissemine wallu nabba ümber ja kõht läks wallale. Selle peale akkasid — kord warremine, kord iljemine — rasked wäitused käima, mis kõige enam ristluid ja pärratis-soolt pinasid, kus suur pallaw ja kange pakkitus ollid, et mõningad willetsad lomad otsego tulles kissendasid ja ussi kombel maas wingerdasid. Ehk kül kibbedad wäitused inimest saggedast oma asjale sundisid minema, siiski ei tulnud suremat wälja, kui nattoke werrist lägga, ehk selget werd, kus sees walwakad tükkid kui solikate kabe ollid; teine kord näitas lägga enam rohheline otsego lojuksel nore rohhu aeal. Mitmel käisid wägga wallusad tühjad wäitamised, agga ei tulnud mitte piiskagi taggant wälja. — Õhtul ja ööd wasto läks wallu iggalühhel rängemaks, pallaw ja jäno raskemaks. Kange wallu pöritas oksele ja mõned nõrgemad minestasid wallo kätte ärra. — Agga miks ma siin kurwa luggu kolledat pilti pikkemalt teile malin? Kül need willetsad, kes mullo suwwel többe küsis wingerdasid ja elloga peasid, teile sedda asja wõiwad selletada, kust nähha sate, et tõt räkisin! Kõhhu-többi on üks wägga kibbe Jumala wits, isseärranis siis, kui ta surma toob.

On többi korra inimese külles täielikult jallule sanud, siis kestab ta ikka näddala päwad ehk kaks, teinekord ka kolm ja nelli näddalat, kui aigeid olelikult ja korra pärrast ei sadud rawwitsetud. Paljo lõppeb, parrako Jumal! kurja többe kätte, kudda minewal suwwel mitmes kohhas nähha ja kuulda olli, kus wanad ja lapsed kui kärblased mulda warrisesid. Üks többi wägga raske, siis lõppetas ello jubba